

پاراگراف اول

پاراگراف اول؛ آرایش جدید قدرت و نقش حسین طائب در برنامه‌های مجتبی خامنه‌ای

محمد ضرغامی

کمتر از یک دقیقه پیش

حسین طائب (ردیف دوم) و قاسم سلیمانی فرمانده کشته‌شده نیروی قدس سپاه پاسداران

حسین طائب، چهار سال پس از برکناری از ریاست سازمان اطلاعات سپاه، با حکم مجتبی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، به فرماندهی بسیج بازگشته است؛ انتصابی که بر تقویت «شبکه اطلاعات مردمی»، استفاده از فناوری‌های جدید و آمادگی بسیج برای مقابله با تهدیدهای داخلی تأکید دارد.

این بازگشت با سابقه طولانی طائب در کنترل و سرکوب اعتراض‌ها، نگاه سختگیرانه او به رسانه و اینترنت و رابطه دو دهه‌ای با مجتبی خامنه‌ای اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند.

طائب پس از فرماندهی بسیج در سال ۱۳۸۸، سیزده سال ریاست سازمان اطلاعات سپاه را بر عهده داشت و در سال ۱۴۰۱ بدون اعلام دلیل رسمی از کار کنار گذاشته شد. اکنون بازگشت او می‌تواند نشانه‌ای از تلاش مجتبی خامنه‌ای برای تکیه بر یک حلقه امنیتی وفادار و تقویت کنترل اطلاعاتی حکومت در میان جامعه باشد.

در برنامه رادیویی «پاراگراف اول»، وحید پوراستاد همکار رادیو فردا در گفتاری، به کنار گذاشته شدن و بازگشت حسین طائب پرداخته است و شهرزاد میرقلی‌خان، مدیر پیشین روابط بین‌الملل شبکه تلویزیونی «پرس‌تی‌وی» و بازرس ویژه رئیس صداوسیما در زمان ریاست محمد سرافراز بر این سازمان، همراه با حسین رزاق، کنشگر سیاسی گذارطلب، هر دو از آلمان، به بررسی انتصاب این چهره امنیتی جمهوری اسلامی به فرماندهی بسیج از سوی مجتبی خامنه‌ای پرداخته‌اند.

بیشتر در این باره:
پاراگراف اول؛ آرایش جدید قدرت و نقش حسین طائب
در برنامه‌های مجتبی خامنه‌ای

حسین طائب؛ «جعبه سیاه» مجتبی خامنه‌ای

به اعتقاد شهرزاد میرقلی‌خان، بازگشت حسین طائب به ریاست سازمان بسیج سپاه پاسداران، نه صرفاً یک جابه‌جایی مدیریتی، بلکه نشانه‌ای از آرایش تازه قدرت در اطراف مجتبی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، است.

خانم میرقلی‌خان این بازگشت را با آنچه سرکوب داخلی و فعالیت‌های برون‌مرزی این نهاد شبه‌نظامی می‌خواند، مرتبط دانسته و می‌گوید: «قطعاً بازگشت طائب به منزله قتل‌عام و از بین بردن بسیاری از ایرانی‌های داخل کشور و انجام فعالیت‌های برون‌مرزی در خارج از کشور است».

او با اشاره به پرونده «هلدینگ یاس» و ارتباط آن با مجتبی خامنه‌ای، محمدباقر قالیباف و محسن رضایی، مدعی است که این مجموعه از سال‌ها پیش برای دوره پس از علی خامنه‌ای برنامه‌ریزی کرده بودند.

شهرزاد میرقلی‌خان معتقد است طائب در چهار سالی که از مسئولیت رسمی کنار گذاشته شده بود، از صحنه حذف نشد، بلکه «به پشت پرده رفت» و در برنامه‌ریزی برای حذف مخالفان و زمینه‌سازی برای رسیدن مجتبی خامنه‌ای به رهبری نقش داشت.

در همین چارچوب، خانم میرقلی‌خان طائب را «جعبه سیاه مجتبی خامنه‌ای» خوانده و می‌گوید او از جزئیات برنامه‌ریزی‌های چندین‌ساله این جریان اطلاع دارد.

آرایی برای سرکوب داخلی و پذیرش توافق احتمالی

حسین رزاق با تفکیک میان گمانه‌زنی‌ها و شواهد قابل اتکا، بازگشت طائب به بسیج را فراتر از یک انتصاب عادی ارزیابی می‌کند. به گفته او، بسیج به دلیل گستردگی شبکه انسانی و حضور در سراسر کشور، «بزرگ‌ترین نهاد» جمهوری اسلامی از نظر نیروی اجتماعی است.

از نگاه این کنشگر سیاسی، انتصاب طائب دو پیام دارد: قرار گرفتن یک چهره امنیتی در رأس گسترده‌ترین شبکه سازمان‌یافته اجتماعی حکومت و آماده‌سازی نیروهای هوادار جمهوری اسلامی برای شرایط جدید.

رزاق حضور هم‌زمان طائب، محسن رضایی و قالیباف را بخشی از آرایی می‌داند که قرار است هم توان سرکوب داخلی را حفظ کند و هم جامعه هوادار حکومت را برای پذیرش توافق احتمالی با غرب آماده سازد.

او معتقد است این جریان لزوماً همان طیف «تندرو» به معنای «جبهه پایداری» نیست، بلکه طائب، قالیباف و مجتبی خامنه‌ای در پی حفظ قدرت از طریق ترکیبی از سرکوب داخلی، قدرت منطقه‌ای و توافق با قدرتهای خارجی‌اند.

رزاق همچنین هم‌زمانی بازگشت طائب با کنار رفتن یا حذف تدریجی چهره‌هایی مانند حسین سلامی، محمد باقری و علی لاریجانی را بخشی از آرایش جدید قدرت می‌داند.

بیشتر در این باره:

بازگشت طائب؛ مجتبی خامنه‌ای، در غیبت، حلقه قدرت می‌سازد

مجتبی خامنه‌ای به دنبال «دیکتاتوری خانواده‌محور»

با این حال، شهرزاد میرقلی‌خان نقش طائب را فراتر از یک چهره امنیتی دانسته و او را حافظ بخشی از اسرار اقتصادی و ساختاری خانواده خامنه‌ای معرفی می‌کند.

از دیدگاه او، طائب «جعبه سیاه فساد اقتصادی خاندان خامنه‌ای»، یعنی مجتبی خامنه‌ای و غلامعلی حداد عادل، است. خانم میرقلی‌خان مدعی است که طائب، اطلاعات مالی و اقتصادی مرتبط با مجتبی خامنه‌ای را در اختیار دارد و بازگشت او نشانه تمرکز بیشتر قدرت در اطراف مجتبی است.

او همچنین با اشاره به کنترل اینترنت می‌گوید بازگشت طائب می‌تواند کنترل ارتباطات در داخل ایران را از طریق انتقال سرویس‌دهندگان به داخل کشور و پیشبرد طرح اینترنت ملی تشدید کند.

خانم میرقلی‌خان معتقد است مجتبی خامنه‌ای به دنبال شکل دادن به نوعی دیکتاتوری با ساختاری «خانواده‌محور» است و طائب یکی از ستون‌های اصلی این ساختار به شمار می‌رود.

طائب؛ «مرموز و برنامه‌ریزی شده»

حسین رزاق در مقابل، طائب را شخصیتی «مرموز و واقعاً قدرتمند» در ساختار جمهوری اسلامی توصیف می‌کند و معتقد است پس از جنگ و تحولات اخیر، تیم نزدیک به او دوباره به بخش‌های مهم ساختار امنیتی بازگشته است.

او برکناری طائب در سال ۱۴۰۱ را «یک زلزله» در جمهوری اسلامی می‌داند و آن را با نگرانی علی خامنه‌ای از زمینه‌سازی برای جانشینی «مجتبی» مرتبط می‌داند.

رزاق تحولات پس از آن، از جمله آنچه «حذف ابراهیم رئیسی» می‌نامد، را در کنار یکدیگر نشانه روندی برنامه‌ریزی شده ارزیابی می‌کند.

جامعه مدنی و «آرایش طائبیزه»

حسین رزاق معتقد است پس از جنگ و حذف رهبر جمهوری اسلامی، «امر سیاسی در داخل ایران به تعلیق رفته است» و در کوتاه‌مدت نمی‌توان انتظار واکنش جدی نیروهای مدنی و مخالفان جمهوری اسلامی را داشت.

او وضعیت اقتصادی و معیشتی، از افزایش قیمت بنزین تا ورشکستگی مشاغل خصوصی و بیکاری، را عاملی می‌داند که می‌تواند دوباره جامعه را به حرکت وادارد.

شهرزاد میرقلی‌خان، اما، بازگشت طائب را «چیدمان» نهایی حکومت دانسته و می‌گوید وضعیت جامعه ایران روزبه‌روز سخت‌تر می‌شود. به گفته او، اعتراض خیابانی در شرایط موجود می‌تواند بار دیگر به کشته و زندانی شدن جوانان منجر شود.

از نظر او، مسئولیت مقابله با جمهوری اسلامی در این مرحله بر عهده ایرانیان خارج از کشور است تا با راهپیمایی‌های مسالمت‌آمیز و فشار بر دولت‌های خارجی، زمینه تضعیف حکومت را فراهم کنند.

این مطلب بخشی از:

پاراگراف اول

فراتر از خبر

بایگانی

ایران